

การศึกษาการใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาครอบครัวต่อภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคซึมเศร้าวัยสูงอายุ
ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

นางเพ็ญพิศ ปลื้มสุข

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2551
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF USING FAMILY COUNSELING PROGRAM ON DEPRESSION OF OLDER
PERSONS WITH DEPRESSIVE DISORDER, AMPHAWA DISTRICT, SAMUTSONGKRAM
PROVINCE

Miss Penpit Pluemsuk

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing

Faculty of Nursing Chulalongkorn University

Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อโครงการศึกษาอิสระ

การศึกษาการใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษารอบครัวต่อ
ภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคซึมเศร้าวัยสูงอายุ อำเภออัมพวา
จังหวัดสมุทรสงคราม

โดย

นางเพ็ญพิศ ปลื้มสุข

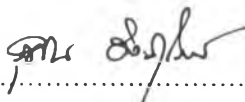
สาขาวิชา

การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ

อาจารย์ ดร.รังสิมันต์ สุนทรไชยา

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง ดร. ยูพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ
(อาจารย์ ดร. รังสิมันต์ สุนทรไชยา)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(นางสาวรัตน์ พวงลัดดา)

เพ็ญพิศ ปลื้มสุข : การศึกษาการใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาครอบครัวต่อภาวะซึมเศร้า
 ในผู้ป่วยโรคซึมเศร้าวัยสูงอายุ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม (A STUDY OF
 USING FAMILY COUNSELING PROGRAM ON DEPRESSION OF OLDER
 PERSONS WITH DEPRESSIVE DISORDER, AMPHAWA DISTRICT,
 SAMUTSONGKRAM PROVINCE) อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร. รังสิมันต์
 สุนทรไชยา, 119 หน้า

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคซึมเศร้าวัย
 สูงอายุก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาครอบครัว เป็นการศึกษาแบบกลุ่มเดียว วัดก่อน
 และหลัง (The one group pretest posttest design) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยโรคซึมเศร้าวัยสูงอายุที่
 อาศัยอยู่ในชุมชน อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ
 โปรแกรมการให้คำปรึกษาครอบครัว แบบประเมินภาวะซึมเศร้าในผู้สูงอายุไทย และแบบวัด
 สัมพันธภาพในครอบครัว ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงทางเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ค่า
 ความเที่ยงของแบบประเมินภาวะซึมเศร้าในผู้สูงอายุไทย วิเคราะห์หาความสอดคล้องภายในด้วยวิธี
 Kuder - Richardson - 20 เท่ากับ .88 และค่าความเที่ยงของแบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัว
 วิเคราะห์โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาคอนบาร์ท (Chronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ
 .85 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติทดสอบที (paired t-test)

ผลการศึกษาที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยของภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคซึมเศร้าวัยสูงอายุ หลังได้รับโปรแกรมการให้
 คำปรึกษาครอบครัวลดลงกว่าก่อนได้รับโปรแกรมการให้คำปรึกษาครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
 ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนิติ.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

##5077811836 : MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHITRIC NURSING

KEY WORD : FAMILY COUNSELING / DEPRESSION / OLDER PATIENTS

PENPIT PLUEMSUK : A STUDY OF USING FAMILY COUNSELING PROGRAM ON DEPRESSION OF OLDER PERSONS WITH DEPRESSIVE DISORDER, AMPHAWA DISTRICT, SAMUTSONGKRAM PROVINCE, INDEPENDENT PROJECT ADVISOR : RANGSIMAN SOONTHORNCHAIYA,Ph.D,119 pp

The purpose of this study was to compare the depression of older patients with depressive disorder before and after attending the family counseling program. The study design was one group pretest posttest design. A sample of 20 older patients with depression living in the community at Amphawa district, Samutsongkram province participated the family counseling program. The program was validated by 3 professional experts. The reliability of Thai Geriatric Depression Scale using Kuder – Richardson 20 scale was .88, and the family relationship scale using Chronbach’s Alpha Coefficient was .85. Data were analyzed by descriptive statistics and paired t – test.

The finding was that the depression level of older patient’s after attending the family counseling program was significantly decreased at the .05 level.

Department Nursing

Field of study Mental Health and Psychiatric Nursing

Academic year 2008

Nursing Student’s signature *Penpit P.*

Advisor’s signature... *Rangsiman Suj*

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร.รังสิมันต์ สุนทรไชยา อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่า ให้คำปรึกษา และแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการศึกษา ตลอดจนช่วยตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเมตตา เอาใจใส่ และให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษาอย่างสม่ำเสมอมาโดยตลอด ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งและประทับใจในความกรุณาของท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลีอนุชวณิชย์ ประธานสอบโครงการศึกษาอิสระ อาจารย์สกวรัตน์ พวงลัดดา กรรมการสอบ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นอันทรงคุณค่า และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ให้กำลังใจตลอดมา ขอขอบพระคุณเจ้าของเครื่องมือทุกชุดที่ผู้ศึกษาได้นำมาใช้จนทำให้โครงการศึกษาอิสระครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ที่กรุณาสับสนุนทุนการศึกษาตลอดหลักสูตร สาธารณสุขอำเภออัมพวา สาธารณสุขอำเภอบางคนที ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการใช้เครื่องมือและรวบรวมข้อมูล รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้สูงอายุและครอบครัวทุกท่านที่มีส่วนร่วมในความสำเร็จของโครงการศึกษาอิสระครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อพิจิตร - คุณแม่สมพิศ ต่านแดง ผู้ให้ความรัก สติปัญญาซึ่งเป็นที่เคารพรักอย่างยิ่ง ขอขอบคุณ คุณสุริยา ปลื้มสุข และค.ญ. สุพิชญา ปลื้มสุข ที่เป็นกำลังใจสำคัญที่สุด ที่ทำให้ผู้ศึกษาสามารถฟันฝ่าอุปสรรคและประสบความสำเร็จได้ในที่สุด

คุณค่าแห่งความดีงาม และประโยชน์ใดๆ อันเกิดจากโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบแด่บุพการี คณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ป่วยสูงอายุทุกท่าน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและช่วยเหลือในความสำเร็จของโครงการศึกษาอิสระครั้งนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาการศึกษา.....	6
แนวเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา.....	6
ขอบเขตการศึกษา.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	55
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	55
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	56
ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา.....	68
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	80
รายการอ้างอิง.....	91
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	97
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	99
ภาคผนวก ค ตารางดำเนินกิจกรรมการให้คำปรึกษาครอบครัว.....	113
ภาคผนวก ง ตารางการวิเคราะห์ข้อมูล.....	115
ประวัติผู้เขียน โครงการศึกษาอิสระ.....	119

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	คะแนนสัมพันธภาพในครอบครัวรายบุคคลของผู้ป่วยโรคซึมเศร้าวัยสูงอายุ หลังการใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาครอบครัว	74
2	จำนวนร้อยละของผู้ป่วยโรคซึมเศร้าวัยสูงอายุ จำแนกตาม เพศอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัวรายได้ต่อเดือน ประวัติโรคประจำตัว ประวัติการเจ็บป่วยในครอบครัว	78
3	การเปรียบเทียบคะแนนและระดับภาวะซึมเศร้ารายบุคคลของผู้ป่วยโรคซึมเศร้าวัยสูงอายุ ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาครอบครัว	79
4	การเปรียบเทียบคะแนนและระดับภาวะซึมเศร้ารายบุคคลของผู้ป่วยโรคซึมเศร้าวัยสูงอายุ ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาครอบครัว	116
5	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของภาวะซึมเศร้าก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาครอบครัว	117